

Svensk författningssamling

Lag om ändring i ellagen (1997:857)

Utfärdad den 27 november 2025

SFS 2025:1345

Publicerad
den 3 december 2025

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om ellagen (1997:857)³

dels att 5 och 13 kap., 3 kap. 57 §, 4 kap. 10–12 och 28–39 §§ och 12 kap. 7–13 §§ ska upphöra att gälla,

¹ Prop. 2025/26:26, bet. 2025/26:NU10, rskr. 2025/26:62.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1711.

³ Senaste lydelse av

3 kap. 57 § 2022:596	5 kap. 20 § 2018:1448	13 kap. 9 § 2021:741
4 kap. 10 § 2022:596	5 kap. 21 § 2018:1448	rubriken närmast före 4 kap. 10 § 2022:596
4 kap. 11 § 2022:596	5 kap. 22 § 2018:1448	rubriken närmast före 4 kap. 12 § 2022:596
4 kap. 12 § 2022:596	5 kap. 23 § 2018:1448	rubriken närmast före 4 kap. 28 § 2022:596
4 kap. 28 § 2022:596	5 kap. 24 § 2018:1448	rubriken närmast före 4 kap. 33 § 2022:596
4 kap. 29 § 2022:596	5 kap. 25 § 2018:1448	rubriken närmast före 4 kap. 36 § 2022:596
4 kap. 30 § 2022:596	5 kap. 26 § 2018:1448	rubriken närmast före 4 kap. 37 § 2022:596
4 kap. 31 § 2022:596	5 kap. 27 § 2018:1448	rubriken närmast före 4 kap. 39 § 2022:596
4 kap. 32 § 2022:596	5 kap. 28 § 2018:1448	rubriken till 5 kap. 2018:1448
4 kap. 33 § 2022:596	5 kap. 29 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 1 § 2018:1448
4 kap. 34 § 2022:596	5 kap. 29 a § 2021:312	rubriken närmast före 5 kap. 2 § 2018:1448
4 kap. 35 § 2022:596	5 kap. 30 § 2022:596	rubriken närmast före 5 kap. 3 § 2018:1448
4 kap. 36 § 2022:596	5 kap. 31 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 6 § 2018:1448
4 kap. 37 § 2022:596	5 kap. 32 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 7 § 2018:1448
4 kap. 38 § 2022:596	5 kap. 33 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 9 § 2018:1448
4 kap. 39 § 2022:596	5 kap. 34 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 11 § 2018:1448
5 kap. 1 § 2018:1448	5 kap. 35 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 12 a § 2022:596
5 kap. 2 § 2018:1448	5 kap. 36 § 2021:741	rubriken närmast före 5 kap. 13 § 2018:1448
5 kap. 3 § 2018:1448	5 kap. 37 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 15 § 2022:596
5 kap. 4 § 2018:1448	5 kap. 38 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 16 § 2018:1448
5 kap. 5 § 2018:1448	5 kap. 39 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 20 § 2018:1448
5 kap. 6 § 2018:1448	5 kap. 40 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 22 § 2018:1448
5 kap. 7 § 2018:1448	5 kap. 41 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 25 § 2018:1448
5 kap. 8 § 2018:1448	5 kap. 42 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 26 § 2018:1448
5 kap. 9 § 2018:1448	5 kap. 43 § 2018:1448	rubriken närmast före 5 kap. 27 § 2018:1448
5 kap. 10 § 2018:1448	12 kap. 7 § 1998:1651	rubriken närmast före 5 kap. 30 § 2018:1448
5 kap. 11 § 2018:1448	12 kap. 8 § 2018:720	rubriken närmast före 5 kap. 32 § 2018:1448
5 kap. 12 § 2018:1448	12 kap. 9 § 1998:1651	rubriken närmast före 5 kap. 33 § 2018:1448
5 kap. 12 a § 2022:596	12 kap. 10 § 1998:1651	rubriken närmast före 5 kap. 36 § 2018:1448
5 kap. 12 b § 2022:596	12 kap. 11 § 1998:1651	rubriken närmast före 5 kap. 37 § 2018:1448
5 kap. 13 § 2022:596	12 kap. 12 § 1998:1651	rubriken närmast före 5 kap. 38 § 2018:1448
5 kap. 14 § 2022:596	12 kap. 13 § 2011:1386	rubriken närmast före 12 kap. 7 § 1998:1651
5 kap. 15 § 2022:596	13 kap. 1 § 2023:238	rubriken närmast före 13 kap. 5 § 2021:741
5 kap. 16 § 2018:1448	13 kap. 5 § 2021:741	rubriken närmast före 13 kap. 6 § 2021:741
5 kap. 17 § 2018:1448	13 kap. 6 § 2021:741	rubriken närmast före 13 kap. 7 § 2021:741
5 kap. 18 § 2018:1448	13 kap. 7 § 2023:238	rubriken närmast före 13 kap. 8 § 2021:741
5 kap. 19 § 2022:596	13 kap. 8 § 2022:596	rubriken närmast före 13 kap. 9 § 2021:741.

dels att rubrikerna närmast före 4 kap. 10, 12, 28, 33, 36, 37 och 39 §§ och 12 kap. 7 § ska utgå,

dels att 1 kap. 2 och 4 §§, 2 kap. 43 §, 4 kap. 27 §, 6 kap. 6 §, 8 kap. 19 § och 12 kap. 14 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 12 kap. ska lyda ”Tillsyn”,

dels att det ska införas fyra nya kapitler, 5 och 13–15 kap., och en ny paragraf, 4 kap. 1 a §, av följande lydelse.

1 kap.

2 §⁴ Lagen är indelad i följande kapitler:

- 1 kap. Inledande bestämmelser,
- 2 kap. Nätkoncession och ledningar vid trafikleder,
- 3 kap. Nätföretag och drift av elnät,
- 4 kap. Anslutning till elnätet och överföring av el,
- 5 kap. Intäktsram för nätverksamhet,
- 6 kap. Mätning av överförd el,
- 7 kap. Kommunala elföretag,
- 8 kap. Övergripande systemansvar och balansansvar,
- 9 kap. Leverans av el och aggregeringstjänster,
- 10 kap. Avbrottsersättning,
- 11 kap. Avbrytande av överföring av el till konsumenter,
- 12 kap. Tillsyn,
- 13 kap. Förseningsavgifter,
- 14 kap. Straff, och
- 15 kap. Överklagande och handläggning i domstol.

4 §⁵ Ord och uttryck i lagen har samma betydelse som i elsäkerhetslagen (2016:732).

I övrigt avses i lagen med

Acer: den byrå som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 av den 13 juli 2009 om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter,

aggregering: en sammanslagning av flera elanvändares förbrukning eller sammanslagning av producerad el för försäljning, anskaffning eller auktionering på elmarknader,

aggregeringstjänst: en tjänst som förutsätter aggregering,

balansansvar: det ekonomiska ansvaret för att det nationella elsystemet tillförs lika mycket el som tas ut i en uttagspunkt eller att lika mycket el tas ut från systemet som det tillförs i en inmatningspunkt,

distribution: överföring av el för någon annans räkning genom ett lokalnät eller ett regionnät,

distributionsnätsföretag: ett nätföretag som innehar ett lokalnät eller ett regionnät,

dynamiska elpriser: priser som återspeglar de priser som vid varje tidpunkt gäller på spotmarknaderna med ett intervall som minst motsvarar frekvensen för avräkning på marknaden,

efterfrågeflexibilitet: att en elanvändare ändrar sin förbrukning jämfört med sitt normala eller nuvarande förbrukningsmönster som ett svar på marknadssignaler eller med anledning av att någon har antagit elanvändarens anbud

⁴ Senaste lydelse 2023:238.

⁵ Senaste lydelse 2025:1330.

att minska eller öka sin förbrukning mot en bestämd ersättning på en sådan organiserad marknad som avses i artikel 2.4 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1348/2014 av den 17 december 2014 om rapportering av uppgifter för att genomföra artikel 8.2 och 8.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi,

elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el,

elmarknadsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1711,

energilagringsanläggning: en sådan anläggning i elsystemet som används för att i systemet skjuta upp den slutliga användningen av el till en senare tidpunkt än produktionstillfället eller för omvandling av elenergi till en form av energi som kan lagras, lagringen av den energin och den följande återomvandlingen av energin till el eller någon annan energibärare,

EU:s elmarknadsförordning: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el,

fastkraftsavtal: avtal om att under en angiven tid leverera en fastställd mängd el,

icke frekvensrelaterad stödtjänst: en stödtjänst som används av ett nätföretag för spänningsreglering i stationärt tillstånd, snabba inmatningar av reaktiv effekt, tröghet för upprätthållande av stabiliteten i lokalnät, kortslutningsström samt förmåga till dödnätsstart och till ödrift,

inmatningspunkt: den punkt på elnätet där en elproducent, enligt avtal med ett nätföretag, matar in el från en produktionsanläggning,

intäktsram: de samlade intäkter som ett nätföretag högst får uppbära från nätverksamheten under en tillsynsperiod,

konsument: en fysisk person som el överförs eller levereras till huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

laddningspunkt: ett gränssnitt där el kan överföras till ett elfordon i taget eller där batteriet på ett elfordon i taget kan bytas ut,

leveransavtal med fast löptid och pris: ett sådant avtal om leverans av el mellan en elleverantör och en elanvändare som garanterar oförändrade avtalsvillkor under avtalets löptid, men som kan innehålla en flexibel del inom ett fast pris, och där ändringar i den resulterande fakturan endast kan vara en följd av faktorer som inte bestäms av elleverantören,

leveranspunkt: en inmatnings- eller uttagspunkt,

lokalnät: ett ledningsnät som omfattas av en nätkoncession för område utan en lägsta tillåtna spänning,

nätföretag: den som bedriver nätverksamhet,

nätverksamhet: att med stöd av nätkoncession ställa en starkströmsledning till förfogande för överföring av el för någon annans räkning och vidta de åtgärder som behövs för överföringen,

regionnät: en ledning eller ett ledningsnät som inte ingår i ett transmissionsnät och som omfattas av en nätkoncession för linje eller av en nätkoncession för område med en lägsta tillåtna spänning,

små företag: företag som sysselsätter färre än 50 personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år,

stödtjänst: en tjänst som behövs för driften av ett nätföretags elnät med undantag för hantering av överbelastning,

transmission: överföring av el för någon annans räkning genom ett transmissionsnät,

transmissionsnät: ett tekniskt och driftsmässigt sammanhängande ledningsnät som har en spänning om 220 kilovolt eller mer, sträcker sig över flera nätregioner i Sverige och länkar samman det nationella elnätet med elnät i andra länder,

transmissionsnätsföretag: ett nätföretag som innehar en ledning som ingår i ett transmissionsnät,

uttagspunkt: den punkt på ett elnät där en elanvändare, enligt avtal med ett nätföretag, tar ut el för förbrukning.

2 kap.

43 §⁶ En nätkoncession får inte överlåtas utan tillstånd.

Tillstånd till en överlåtelse av en nätkoncession får beviljas endast om överlåtelsen sker till någon som uppfyller de krav som ställs på en nätkoncessionshavare enligt 16 §.

Om en intäktsram vid överlåtelsen ska fördelas enligt 5 kap. 27 § andra stycket, får tillstånd till överlåtelse lämnas endast om fördelningen har godkänts enligt 28 § första stycket samma kapitel.

4 kap.

1 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur avgifter för anslutning till en ledning eller ett ledningsnät ska utformas.

27 §⁷ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur avgifterna för överföring av el ska utformas.

5 kap. Intäktsram för nätverksamhet

Intäktsramens omfattning

1 § En nätverksamhet ska för en tillsynsperiod ha en intäktsram som beslutas av nätmyndigheten.

Tillsynsperioden ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod.

2 § En intäktsram för intäkter från ett lokalnät ska bestämmas för varje koncessionsområde för sig.

Om nätmyndigheten enligt 3 kap. 51 § har beslutat att flera nätkoncessioner för område ska redovisas samlat, ska dock de områdena anses vara ett koncessionsområde när intäktsramen bestäms.

3 § Om en nätkoncession för linje innefattas i redovisningen av en nätkoncession för område enligt 3 kap. 53 § andra stycket, ska koncessionerna anses vara en nätkoncession för område när intäktsramen bestäms.

4 § En intäktsram ska bestämmas för intäkter från ett nätföretags regionnät i Sverige.

5 § En intäktsram ska bestämmas för intäkter från ett transmissionsnät.

⁶ Senaste lydelse 2021:741.

⁷ Senaste lydelse 2022:596.

6 § Om ett transmissionsnätsföretag är systemansvarig myndighet, ska den del av verksamheten som inte kan hänföras till en viss kund eller kundkategori anses ingå i företagets nätverksamhet när intäktsramen bestäms.

7 § Om ett transmissionsnätsföretag deltar i ett europeiskt samarbete som syftar till att utveckla och vidmakthålla en fungerande europeisk marknad för el, ska även den verksamheten anses ingå i företagets nätverksamhet när intäktsramen bestäms.

Uppgiftsskyldighet vid bestämmande av en intäktsram

8 § Ett nätföretag ska lämna de uppgifter till nätmyndigheten som myndigheten behöver för att bestämma intäktsramen.

Intäktsramens storlek

9 § Intäktsramen ska inte vara större än vad nätföretaget behöver för nätverksamheten.

10 § När intäktsramen bestäms ska hänsyn tas till i vilken utsträckning

1. nätverksamheten bedrivs på ett sätt som är förenligt med eller bidrar till ett effektivt utnyttjande av elnätet, och
2. flexibilitetstjänster används och förbättrar effektiviteten i nätverksamheten.

Bedömningen får medföra en ökning eller minskning av intäktsramen.

11 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad som avses med att intäktsramen inte ska vara större än vad nätföretaget behöver för nätverksamheten, och
2. hur kostnaderna för verksamheten ska beräknas när intäktsramen bestäms,
3. vad som avses med ett effektivt utnyttjande av elnätet, och
4. vilka krav som ska vara uppfyllda för att flexibilitetstjänster ska anses förbättra effektiviteten i nätverksamheten.

12 § Om ett nätföretag inte lämnar uppgifter enligt 8 §, ska nätmyndigheten bestämma en intäktsram som är skälig med hänsyn till uppgifterna i ärendet.

Beslutet om intäktsram

13 § Nätmyndigheten ska besluta om intäktsram senast två månader innan tillsynsperioden börjar.

14 § Det ska framgå av beslutet vilka uppgifter och metoder som har använts för att bestämma intäktsramen.

Omprövning av intäktsramen under tillsynsperioden

15 § Nätmyndigheten får under tillsynsperioden ändra intäktsramen, om nätföretaget har ansökt om det och

1. det finns omständigheter som bedöms medföra en väsentlig ökning av ramen vid en omprövning efter tillsynsperioden, eller
2. det finns särskilda skäl.

En ansökan om omprövning under tillsynsperioden ska handläggas skyndsamt.

16 § Nätmyndigheten ska ompröva ett beslut om intäktsram under tillsynsperioden och ändra ramen, om

1. nätföretaget har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och detta har inverkat på ramens storlek,
2. ramen av någon annan anledning har bestämts på ett uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag och detta har inverkat på ramens storlek, eller
3. det finns särskilda skäl.

Vid en omprövning enligt första stycket 1 får intäktsramen ökas endast om det finns särskilda skäl.

Omprövning av intäktsramen efter tillsynsperioden

17 § Nätmyndigheten ska ompröva intäktsramen efter tillsynsperiodens slut, om det finns skäl att anta att ramen ska vara större eller mindre med hänsyn till förhållanden som blivit kända efter det att den bestämdes.

Vid en omprövning ska nätmyndigheten senast tio månader efter tillsynsperiodens slut

1. fatta ett slutligt beslut i frågan om ändring av intäktsramen, om det inte finns särskilda hinder, eller
2. informera nätföretaget om att det slutliga beslutet i ändringsfrågan kommer att fattas vid en senare tidpunkt.

Om myndigheten fattar sitt slutliga beslut i ändringsfrågan senare än tio månader efter tillsynsperiodens slut utan att ha informerat enligt andra stycket 2, får beslutet inte innebära någon nackdel för nätföretaget.

18 § Vid en omprövning enligt 17 § ska nätmyndigheten

1. utgå från de uppgifter och metoder som har använts för att bestämma intäktsramen och som framgår av det beslut om intäktsram som gäller för nätföretaget,
2. kontrollera om de antaganden som har legat till grund för att bestämma ramen överensstämmer med det faktiska utfallet för tillsynsperioden, och
3. ändra ramen i den utsträckning det är motiverat av att det faktiska utfallet för tillsynsperioden avviker från de antaganden som legat till grund för att bestämma ramen.

19 § Utöver det som anges i 18 § 3 ska intäktsramen ändras, om

1. nätföretaget har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och detta har inverkat på ramens storlek, eller
2. ramen av någon annan anledning har bestämts på ett uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag och detta har inverkat på ramens storlek.

I fall som avses i första stycket 1 får intäktsramen ökas endast om det finns särskilda skäl.

Omprövning till följd av att en intäktsram har ändrats för ett annat nätföretag

20 § När en allmän förvaltningsdomstol har ändrat en intäktsram för ett nätföretag ska nätmyndigheten ompröva det beslut om intäktsram som gäller för ett annat nätföretag, om det senare företaget

1. ansöker om omprövning inom tre månader efter det att domstolens avgörande har fått laga kraft, och
2. anför att de förhållanden som domstolen lagt till grund för ändring i det tidigare avgörandet även finns i fråga om sökandens intäktsram.

21 § Om nätmyndigheten eller en allmän förvaltningsdomstol har ändrat intäktsramen i fråga om en tillsynsperiod som har gått till ända och det avgörandet har fått laga kraft, ska nätmyndigheten ompröva ett beslut om intäktsram för en senare tillsynsperiod och göra de ändringar som den ändrade ramen motiverar.

Avvikelser från intäktsramen

22 § Om de samlade intäkterna från nätverksamheten under tillsynsperioden har varit större än intäktsramen, ska nätmyndigheten besluta att ramen för den närmast följande tillsynsperioden ska minskas med ett belopp som motsvarar överskottet.

23 § Om de samlade intäkterna från nätverksamheten under tillsynsperioden har överstigit intäktsramen med mer än fem procent, ska nätmyndigheten besluta att ramen för den närmast följande tillsynsperioden ska minskas med ett överdebiteringstillägg.

Beräkningen av överdebiteringstillägget ska grundas på den del av de samlade intäkterna från nätverksamheten som överstiger intäktsramen.

Överdebiteringstillägget ska beräknas efter en räntesats som motsvarar den genomsnittliga referensränta enligt 9 § räntelagen (1975:635) som under tillsynsperioden fastställts av Riksbanken med ett tillägg av femton procentenheter.

24 § Om de samlade intäkterna från nätverksamheten under en tillsynsperiod har varit mindre än intäktsramen, ska nätmyndigheten besluta att nätföretaget under den närmast följande tillsynsperioden från nätverksamheten får uppbära ett belopp som motsvarar underskottet.

Det belopp som nätmyndigheten beslutar ska inte anses vara intäkter från nätverksamheten vid avstämning mot intäktsramen för den närmast följande tillsynsperioden. Detta gäller dock endast i den utsträckning intäkterna från nätverksamheten annars skulle överstiga intäktsramen.

Beräkning av intäkter

25 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur nätföretagens intäkter under en tillsynsperiod ska beräknas vid avstämning mot intäktsramen.

Besluts giltighet

26 § Ett beslut av nätmyndigheten enligt 13, 15, 16, 17, 20, 21, 22 eller 23 § gäller omedelbart.

Intäktsram vid överlåtelse av nätkoncession

27 § Om ett nätföretag överlåter en nätkoncession, ska den intäktsram som gäller för koncessionen gälla för förvärvaren. Det nätföretag som har tagit över koncessionen ska vid tillämpningen av detta kapitel träda i överlåtarens ställe.

Om intäktsramen är en gemensam ram för den överlåtna koncessionen och en annan nätkoncession, ska överlåtaren och det nätföretag som har tagit över koncessionen fördela ramen proportionerligt i förhållande till värdet av den anläggning som överlåtits och på samma sätt fördela intäkter som över-

stiger eller understiger intäktsramen och överdebiteringstillägg. Fördelningen får dock göras på ett annat sätt, om det finns särskilda skäl.

28 § En fördelning enligt 27 § andra stycket ska godkännas före överlåtelsen. Nätmyndigheten prövar frågan om godkännande. Regeringen ska dock pröva frågan, om ärendet avser en utlandsförbindelse.

Ett förslag till fördelning ska lämnas in till nätmyndigheten tillsammans med de uppgifter som krävs för att pröva förslaget.

29 § Ett ärende om godkännande av en fördelning enligt 28 § ska handläggas skyndsamt.

Ändring av koncessionsgränser

30 § Om nätmyndigheten ändrar gränserna för en nätkoncession för område enligt 2 kap. 38 §, ska myndigheten besluta om en fördelning av berörda intäktsramar som är proportionerlig i förhållande till värdet av den anläggning som är hänförlig till gränsändringen och på samma sätt fördela intäkter som överstiger eller understiger intäktsramen och överdebiteringstillägg. Fördelningen får dock göras på ett annat sätt, om det finns särskilda skäl.

Uppgiftsskyldighet vid omprövning eller omfördelning av en intäktsram

31 § Ett nätföretag ska till nätmyndigheten lämna de uppgifter som behövs för en prövning enligt 16, 17, 21 och 30 §§.

6 kap.

6 §⁸ Ett nätföretag ska debitera en elproducent kostnaden för en mätare med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i inmatningspunkten hos elproducenten.

8 kap.

19 §⁹ Nätmyndigheten ska godkänna de metoder som avses i 18 §, om metoderna kan antas leda till att balanstjänster

1. utförs så effektivt som möjligt,
2. ger lämpliga incitament för nätanvändarna att balansera inmatning och uttag, och
3. tillhandahålls på ett objektivt och icke-diskriminerande sätt.

Nätmyndighetens beslut i fråga om godkännande gäller omedelbart. Nätmyndigheten ska delge beslutet enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket delgivningslagen (2010:1932).

12 kap.

14 §¹⁰ Nätmyndigheten ska fatta beslut i ett ärende inom två månader från det att en anmälan kom in till myndigheten om anmälan

1. har lämnats in av någon som har ett intresse i saken, och
2. innehåller ett påstående om att ett nätföretag inte följer bestämmelser som omfattas av nätmyndighetens tillsyn enligt 1 §.

⁸ Senaste lydelse 2022:596.

⁹ Senaste lydelse 2023:238.

¹⁰ Senaste lydelse 2022:596.

Om nätmyndigheten behöver ytterligare tid för att avgöra ärendet, får myndigheten förlänga tiden med två månader eller, om sökanden medger det, med den ytterligare tid som kan behövas för att ärendet ska kunna avgöras.

Första och andra styckena gäller inte om en tvist i fråga om den skyldighet som anmälan avser ska tas upp av nätmyndigheten enligt 3 kap. 44 §, 4 kap. 13 § eller 6 kap. 8 §.

13 kap. Förseningsavgifter

Beslut om förseningsavgift

1 § Nätmyndigheten ska besluta att ta ut en förseningsavgift från ett nätföretag, om det finns förutsättningar för att ta ut avgiften enligt detta kapitel. När myndigheten har beslutat att ta ut en avgift, ska myndigheten skicka ett meddelande med information om beslutet till företaget.

Om redovisningshandlingar eller revisorsintyg inte lämnas

2 § Ett nätföretag ska betala en förseningsavgift med 10 000 kronor till staten, om företaget inte inom sju månader från räkenskapsårets utgång lämnar

1. redovisningshandlingar enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 58 § 2, eller

2. ett sådant revisorsintyg som avses i 3 kap. 59 § 2.

Om nätföretaget har beslutat om fortsatt bolagsstämma enligt 7 kap. 14 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) eller om fortsatt föreningsstämma enligt 6 kap. 13 § andra stycket lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, ska dock företaget betala förseningsavgift först om handlingarna inte har kommit in inom nio månader från räkenskapsårets utgång.

3 § Om redovisningshandlingarna eller revisorsintyget inte har kommit in inom två månader från det att nätmyndigheten skickade ett meddelande till nätföretaget med information om beslutet att ta ut avgift enligt 2 §, ska företaget betala en ny förseningsavgift med 10 000 kronor.

Om handlingarna inte har kommit in inom två månader från det att nätmyndigheten skickade ett meddelande till nätföretaget med information om beslutet att ta ut avgift enligt första stycket, ska företaget betala en ny förseningsavgift med 20 000 kronor.

4 § Om registrering har skett av ett beslut om att nätföretaget försatts i konkurs eller trätt i likvidation, får nätmyndigheten inte besluta om förseningsavgift enligt 2 eller 3 §.

5 § Om nätföretaget har lämnat de handlingar som anges i 2 § i tid och handlingarna har någon brist som lätt kan avhjälpas, får nätmyndigheten besluta om förseningsavgift endast om företaget har underrättats om bristen och fått tillfälle att avhjälpa den men inte gjort det inom den tid som angetts i underrättelsen. En sådan underrättelse får sändas med posten till den postadress som nätföretaget senast har anmält hos nätmyndigheten.

Om uppgifter som behövs för att bestämma en intäktsram inte lämnas

6 § Ett nätföretag ska betala en förseningsavgift med 100 000 kronor till staten, om företaget inte inom den tid som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till 5 kap. 8 § lämnar de uppgifter som behövs för att bestämma intäktsramen.

Om uppgifterna inte har kommit in inom två månader från det att nätmyndigheten skickade ett meddelande till nätföretaget med information om beslutet att ta ut avgift enligt första stycket, ska företaget betala en ny förseningsavgift med 100 000 kronor.

Efterskänkande av förseningsavgifter

7 § En förseningsavgift enligt 2 eller 3 § ska efterskännas helt, om

1. överträdelsen är ursäktlig med hänsyn till omständigheter som nätföretaget inte har kunnat råda över, eller
2. det annars är uppenbart oskäligt att ta ut den.

8 § En förseningsavgift enligt 6 § ska efterskännas helt, om

1. överträdelsen är ursäktlig med hänsyn till omständigheter som nätföretaget inte har kunnat råda över, eller
2. det annars är oskäligt att ta ut den.

En förseningsavgift enligt 6 § ska dessutom efterskännas helt eller delvis, om överträdelsen är liten med hänsyn till de uppgifter som nätmyndigheten behöver för att bestämma intäktsramen eller till förseningens längd.

9 § Om det är motiverat med hänsyn till det som har förekommit i ärendet, ska frågan om att efterskänka en förseningsavgift tas upp även om något yrkande om detta inte har gjorts.

Indrivning

10 § Om en förseningsavgift inte har betalats efter betalningsuppsmaning, ska avgiften lämnas för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

11 § Regeringen får meddela föreskrifter om att indrivning enligt 10 § inte behöver ske för mindre belopp när det gäller förseningsavgift enligt detta kapitel.

Verkställighet

12 § Ett beslut om förseningsavgift får verkställas även om det inte har fått laga kraft.

Återbetalning

13 § Om ett nätföretag har rätt att få tillbaka en betald förseningsavgift på grund av en domstols beslut, ska ränta betalas på den återbetalade förseningsavgiften från och med månaden efter den då förseningsavgiften betalades in till och med den månad då återbetalning görs. I fråga om räntans storlek ska 65 kap. 4 § tredje stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) tillämpas.

14 kap. Straff

1 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bryter mot 2 kap. 1 eller 3 §, eller
2. bryter mot villkor som har meddelats med stöd av 2 kap. 18 §.

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bryter mot 2 kap. 47 §, eller

2. bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 kap. 10 §.
Om gärningen är ringa utgör den inte brott.

2 § Ansvar enligt denna lag ska inte dömas ut om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

3 § Den som har överträtt ett vitesföreläggande ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

15 kap. Överklagande och handläggning i domstol

Överklagande till regeringen

1 § Följande beslut av nätmyndigheten får överklagas till regeringen:

1. beslut enligt 2 kap. 1, 6–9, 22, 25–29, 31, 39, 41, 43, 44 och 48 §§, om ärendet avser en ledning som ingår i ett transmissionsnät,
2. beslut att inte inleda en omprövning efter en ansökan som avses i 2 kap. 32 §, om ärendet avser en ledning som ingår i ett transmissionsnät eller avser en utlandsförbindelse, och
3. beslut i frågor om tillträde till mark enligt 2 kap. 57 och 62 §§.

Överklagande till mark- och miljödomstol

2 § Andra beslut av nätmyndigheten enligt 2 kap. än de som anges i 1 § får överklagas till mark- och miljödomstol.

Beslut enligt 2 kap. 32 § att inleda en omprövning får dock inte överklagas.

Överklagande till allmän förvaltningsdomstol

3 § Andra beslut av en förvaltningsmyndighet enligt denna lag än de som avses i 1 och 2 §§ får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Den systemansvariga myndighetens beslut enligt 8 kap. 2 och 5 §§ får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Miljöorganisationers rätt att överklaga

4 § En sådan ideell förening eller annan juridisk person som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken får överklaga nätmyndighetens beslut enligt 2 kap. 1, 6–9, 22, 26–31, 44 och 48 §§ och beslut att inte inleda en omprövning efter en ansökan som avses i 2 kap. 32 §.

Hur beslut överklagas

5 § Bestämmelser om hur beslut överklagas och överklagandetiden finns i 43 och 44 §§ förvaltningslagen (2017:900).

När det gäller sådana beslut som ska kungöras enligt 2 kap. 64 § räknas dock tiden för överklagande, för den som inte ska delges beslutet enligt 2 kap. 63 §, från den dag som infaller en vecka efter det att beslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar.

Den som vill överklaga ett beslut med stöd av 4 § ska göra det innan tiden för överklagande har gått ut för parterna och övriga sakägare.

Domstolarnas sammansättning i vissa mål

6 § Vid prövningen av mål som avser överprövning av beslut enligt 5 kap. 13, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23 eller 24 § ska förvaltningsrätten bestå av två lagfarna ledamöter och två ekonomiska experter. Detta gäller dock inte om

något annat följer av 18 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.

Om en av de ekonomiska experterna får förhinder sedan handläggningen har påbörjats, är rätten ändå domför.

7 § Vid prövningen av mål som avser överprövning av beslut enligt 5 kap. 13, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23 eller 24 § ska kammarrätten bestå av tre lagfarna ledamöter och två ekonomiska experter. Om en av de lagfarna ledamöterna eller en av de ekonomiska experterna får förhinder sedan handläggningen har påbörjats, är rätten ändå domför.

Kammarrätten är domför utan ekonomiska experter i fall som anges i 12 § fjärde stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar och vid prövning av mål som är av enkel beskaffenhet.

I övrigt gäller, även i mål som avses i första stycket, 12 § sjunde–tionde styckena lagen om allmänna förvaltningsdomstolar i fråga om kammarrättens sammansättning. Vid behandlingen av frågor om prövningstillstånd och frågor som behandlas samtidigt med dessa ska dock även en ekonomisk expert ingå i rätten, om inte målet är av enkel beskaffenhet.

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar för viss tid dem som ska tjänstgöra som ekonomiska experter enligt 6 och 7 §§. Om det, medan en ekonomisk expert deltar i behandlingen av ett mål, inträffar en omständighet som medför att förordnandet ska upphöra att gälla, ska förordnandet ändå anses fortsätta att gälla i det pågående målet.

Den som ska tjänstgöra som ekonomisk expert ska vara svensk medborgare och får inte vara underårig eller i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2. Bestämmelserna i 4 kap. 10 § andra stycket i den äldre lydelsen gäller fortfarande för sådana åtgärder som avses i det stycket och som staten har finansierat enligt ett avtal som har ingåtts före ikraftträdandet.

3. För en intäktsram som har bestämts före ikraftträdandet gäller 5 kap. 1, 7, 9, 11 och 12 a §§ i den äldre lydelsen i stället för 5 kap. 9 och 11 §§.

4. När det gäller en nätverksamhet, som i fråga om tillsynsperioden 2020–2023 har ett särskilt investeringsutrymme enligt lagen (2021:311) om särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet, ska 5 kap. 24 § första stycket inte tillämpas i fråga om ett underskott i förhållande till intäktsramen för den tillsynsperioden och 5 kap. 24 § andra stycket inte tillämpas vid avstämning mot intäktsramen.

5. De nya bestämmelserna i 15 kap. 6–8 §§ tillämpas inte i mål som har inletts hos en allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

EBBA BUSCH

Linnéa Klefbäck
(Klimat- och
näringslivsdepartementet)